

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Základní škola Přemyslovo náměstí 1, Brno

Přemyslovo náměstí 1, 627 00 Brno

Identifikátor školy: 600108155

Zřizovatel: MČ Brno-Slatina, Přemyslovo náměstí 18, 627 00 Brno

Školský úřad Brno, Křížová 22, 603 00 Brno

Termín konání orientační inspekce: 3. - 5. května 2000

Čj.	127 214/2000-11081
Signatura	ol2ct109

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Přemyslovo náměstí 1, Brno-Slatina je úplná základní škola s právní subjektivitou. Navštěvuje ji 279 žáků, kteří mají k dispozici jedenáct kmenových tříd, odbornou učebnu pro výuku pěstitelských prací a učebnu výpočetní techniky, tělocvičnu, keramickou dílnu, skleník, velkou zahradu, která slouží jak k odpočinku tak i k výuce. V současné době zde působí 21 pedagogických pracovníků.

Součástí školy jsou tři oddělení školní družiny a školní jídelna s kuchyní.

Ve škole se pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola č.j. 16 847/96-2, deváté ročníky se vyučují podle upravených učebních dokumentů „přechodného“ vzdělávacího programu č.j. 18 730/91-20.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání

V rámci orientační inspekce byla hodnocena kvalita a průběh vzdělávání ve skupině předmětů na prvním stupni (český, německý a anglický jazyk a matematika), na druhém stupni ve skupině společensko vědních předmětů (český a německý jazyk, občanská výchova, dějepis), přírodovědných předmětů (matematika, fyzika, chemie a přírodopis) a zvláště v anglickém jazyce. Hodnocena byla oblast přípravy, plánování a podmínek výuky, organizace, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Samostatně je zhodnocena oblast řízení.

I. stupeň:

Český jazyk, německý a anglický jazyk, matematika

Pojetí výchovně vzdělávací činnosti, kterou škola realizuje, odpovídá deklarovanému učebnímu dokumentu Základní škola. Hodinové dotace předmětů v rozvrhu hodin sledovaných tříd a týdenní počty vyučovaných hodin odpovídají příslušnému učebnímu plánu. Členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Učitelky mají zpracován tematický plán na jednotlivé měsíce, vyučující paralelních tříd vzájemně spolupracují. V předmětu český jazyk členění učiva korespondovalo s učebními osnovami, v předmětu anglický jazyk škola nedokladovala probrání všech okruhů učiva 4. a 5. ročníku požadovaných učebními osnovami. Učebnice anglického jazyka (různá nakladatelství) obsahem učiva ve 4. a 5. ročníku na sebe nenavazují. Z hospitovaných hodin lze usuzovat, že se učitelky na výuku připravují. Stanovené vzdělávací cíle odpovídaly možnostem žáků a ve vyučování byly průběžně plněny. O žácích se specifickými poruchami učení jsou učitelky informovány prostřednictvím zpráv z PPP. Ve sledované výuce se však individuální práce s těmito žáky nebo diferencovaný přístup k nim vzhledem k jejich schopnostem neprojevíly.

Personální podmínky na I. stupni jsou velmi dobré. Výuka je zabezpečena učiteli s pedagogickou a kromě dvou případů i odbornou způsobilostí. Anglický jazyk byl vyučován vyučujícími s pedagogickou způsobilostí, avšak s chybějící odbornou způsobilostí. Německý jazyk vyučuje učitelka se státní jazykovou zkouškou.

Materiální podmínky ve výuce sledovaných předmětů byly velmi dobré. Škola má pro výuku na I. stupni k dispozici vhodné prostory s funkčním zařízením. Učební prostředí je pro žáky podnětné a poskytuje dostatek názornosti. Úprava tříd měla velmi dobrou estetickou úroveň, jejich výzdoba byla tvořena především výtvarnými pracemi žáků. Jazyková učebna

nebyla vhodně vybavena pomůckami ani dalšími potřebnými materiály. Kvalitně je vybavena a žáky plně využívána učebna výpočetní techniky. Ve výuce byly používány schválené učebnice a pracovní sešity. Méně vhodné učebnice byly používány v některých třídách k výuce českého jazyka. Učební pomůcky jsou podle finančních možností stále doplňovány. Učitelé často využívali vlastní nakopírované pracovní materiály a vyrobené učební pomůcky k procvičení a doplnění učiva. V několika hodinách byl účelně použit magnetofon.

Na únavu žáků či pokles jejich výkonnosti bylo ze strany učitelek dbáno s rozlišnou intenzitou. Zařazování různých relaxačních prvků, (hra, cvičení, zpěv, poslech hudby), dodržování správných zásad při psaní a čtení, možnost napít se během vyučování přispívalo k dobrým psychohygienickým podmínkám vyučování.

Organizace výuky, výběr forem a metod byl u učitelek odlišný vzhledem k jejich odbornosti a metodické zručnosti. Ve skladbě použitých metod a forem práce ve výuce se odrážely jejich zkušenosti i kreativita. Struktura většiny sledovaných hodin odpovídala stanoveným výukovým cílům. Výběr, sled a množství informací byl volen s ohledem na podmínky třídy a náročnost učiva. Organizačním pokynům žáci rozuměli a respektovali je. Individuální přístup k žákům se specifickými poruchami učení byl pozorován ojediněle. Doporučení pedagogicko psychologické poradny nebyla vždy plně respektována (např. klasifikace diktátů). Problémovým žákům byla poskytována pomoc. Struktura hodin *českého jazyka* byla většinou klasická. V těchto vyučovacích hodinách byly nenásilně uplatněny mezipředmětové vztahy, které nutily žáky hledat souvislosti v okruzích učiva. Způsob zadávání některých úkolů napomáhal rozvíjet kooperační techniky. Úvodní část věnovaly učitelky ústnímu opakování již probraného učiva, kde žáci prokazovali velmi dobré znalosti. Zbývající části hodin vyplnilo procvičování gramatického učiva ústní či psanou formou na různých typech cvičení v učebnici či v pracovních sešitech. Zadané úkoly byly přiměřené a odpovídaly schopnostem žáků. Při jejich řešení dokázali žáci většinou správně aplikovat již získané vědomosti. Kontrola se zdůvodnění případných chyb následovala většinou po splnění úkolu. Hodiny čtení byly půlené s psaním. Při čtenářském výcviku byl brán zřetel na správné čtení s porozuměním. Úroveň čtecích dovedností byla různá. Od slabikování až po plynulé a výrazné čtení. Při psaní bylo dbáno na správné sezení, méně důsledně pak na používání správných psacích potřeb. Náplní hodin *matematiky* bylo procvičování a upevňování probraného učiva. Úvodní část byla věnována numerickému počítání z paměti, přičemž důraz byl kladen na správnost a rychlost řešení zadaných příkladů. Využitím magnetofonu se žáci více aktivizovali a dosahovali lepšího výkonu. V hodinách byly zařazeny různé typy problémových úkolů, což přispělo k rozvoji logického myšlení. Správně metodicky provedený rozbor slovních úloh dokázaly učitelky ve většině případů i výchovně využít. V jedné hodině se vyskytla drobná pochybení vyučující v oblasti používání odborné terminologie. Při řešení numerických příkladů byl uplatněn diferencovaný přístup k žákům. Řešením úkolů hravými formami na kopírovaných pracovních listech se dařilo činit výuku zajímavější. Výuka *německého jazyka* byla vedena v němčině, u žáků bylo dbáno na správnou výslovnost. Vyučovací hodina byla zaměřena na procvičování a upevňování slovní zásoby probraných lekcí formou dialogů a poslechu textu, na který navazovala samostatná práce v pracovním sešitě. Kontrola a oprava následovala po dokončení úkolu. I když se jednalo o skupinu prospěchově méně nadaných žáků, přesto žáci dokázali německy dobře konverzovat, poslouchanému textu rozuměli a do výuky se aktivně zapojovali. Sledované hodiny *anglického jazyka* se svojí kvalitou lišily. Jedna hodina, vedená převážně v češtině, byla méně efektivní. I přes vhodnou aktivizaci žáků zvolené metody výuky nepodporovaly rozvoj mluvního projevu žáků ani vzájemný dialog. Hodina vedená v angličtině umožnila prostřednictvím hrových metod rozvoj komunikativních dovedností. Výuka v počítačové učebně vedla sice žáky k plnění zvolených programů, které dobře zvládli, avšak v této hodině zcela chyběla vzájemná komunikace, hodnocení jednotlivých žáků a především

prostor věnovaný rozvoji jejich mluvních dovedností.

V průběhu vyučování na I. stupni dokázaly paní učitelky využít přirozeného zájmu žáků o výuku a získaly tak pro školní práci jejich dostatečnou pozornost. Během výuky bylo často využíváno mezipředmětových vztahů, zkušeností žáků i aktualizace učiva. K činnostem byli žáci vhodně motivováni v průběhu výuky i na jejím začátku, což se příznivě odrazilo v jejich aktivitě. V některých hodinách však vstupní motivace scházela. Pochvala za dobré výkony jednotlivých žáků měla povzbuzující efekt a zároveň přispívala k celkové pohodě a nestresujícímu ovzduší ve třídě. Prověřování výchozích znalostí probíhalo v úvodních částech hodin a také v jejich průběhu, navazovalo na probírané učivo. Otázky nebyly zaměřeny pouze na pamětné zvládnutí učiva, ale i na pochopení vzájemných vztahů a souvislostí. Pochopení zadaných úkolů si učitelé ověřovali kontrolními otázkami. Kontrolu prováděli žáci podle charakteru splněného úkolu společně s učitelkou, vzájemně mezi sebou nebo i zcela samostatně. Hodnocení práce bylo objektivní, někdy nebylo provedeno se zdůvodněním. Celkové závěrečné zhodnocení práce žáků prováděly učitelky vždy, bylo však často formální. Někdy bylo opomenuto. Sebehodnocení žáků nebylo v hospitovaných hodinách pozorováno.

Ve většině sledovaných hodin byla vzájemná komunikace mezi učitelem a žákem na velmi dobré úrovni. Ve vyšších ročnících byly aktivnější v komunikaci více učitelky. U mladších žáků dbaly na jejich správný mluvní projev a vytvářely dostatečný prostor k výcviku komunikativních dovedností. Efektivním stylem, kterým učitelky ve výuce pracovaly, posilovaly mezi žáky pozitivní vztahy, snažily se navodit atmosféru uvolněnosti a tolerance. Výsledkem bylo pohodové pracovní prostředí. Všechny učitelky zachovávaly velmi pěkný vztah k žákům, udržovaly si přirozenou autoritu. Žáci se chovali slušně a zdvořile. Dohodnutá pravidla jednání a chování zcela akceptovali.

Velmi dobře byla naplánovaná a připravená výuka českého jazyka, matematiky a německého jazyka, dobře výuka anglického jazyka. Podmínky výuky vzhledem ke sledované skupině předmětům měly celkově velmi dobrou úroveň. Také organizace výuky, použité formy a metody práce byly z hlediska účelnosti a efektivity většinou na velmi dobré úrovni, v anglickém jazyce na dobré úrovni. Motivaci žáků prováděly učitelky velmi dobře, hodnocení dobře, na velmi dobré úrovni se žáky komunikovaly. Žáci mezi sebou spolupracovali, vzájemně se respektovali. Oblast jejich vzájemné spolupráce a spolupráce s vyučujícími je velmi dobrá. Úroveň sledovaných hodin českého jazyka, matematiky a německého jazyka byla velmi dobrá, v anglickém jazyce dobrá.

Kvalita vzdělávání ve výše ve sledovaných předmětech na prvním stupni měla velmi dobrou úroveň.

II. stupeň:

Český a německý jazyk, občanská výchova a dějepis (ČJ, NJ, OV, D)

Časová dotace ve sledovaných předmětech odpovídala schválenému učebnímu plánu. Kontinuita návaznosti učiva ČJ, NJ, OV a D po ročnících byla dodržována. *Německému jazyku* je vyučováno podle tří etap. V případě ČJ a literatury i německého jazyka je příprava na vyučování pojata tak, že postihuje standardy obecných cílů předmětů, tzn., že se vyučující a žáci zabývají v hodinách rozvojem jazykových znalostí, komunikačních a slohových dovedností a schopností, zahrnuje i specifické výukové cíle (D, OV) tj., že se rozvíjí hodnotová orientace žáků. Výukové cíle v ČJ, NJ, OV a D respektovaly učební osnovy a byly v jednotlivých okruzích rozplánované do tematických plánů učiva. Tato specifikace odpovídá aktuálnímu složení tříd. Výuka *dějepis*u a plánované výukové cíle směřovaly k tomu, aby žáci na základě poznávání minulosti hlouběji chápali současnost. Na základě sledovaných hodin

dějepis bylo zjištěno, že respektováním obecného cíle si žáci zkoušeli utvářet své historické vědomí. Učitelé plánují výchovně vzdělávací práci účelně a na výuku se písemnou formou velmi dobře připravují.

Českému jazyku a dějepisu vyučují učitelé s požadovanou pedagogickou a odbornou způsobilostí. Chybějící odborná způsobilost pro výuku *občanské výchovy a německého jazyka* nesnížila výrazným způsobem kvalitu výuky. Velmi dobrá úroveň výuky *českého jazyka* byla ovlivněna také dobrou odbornou i metodickou připraveností vyučujících.

Pro výuku *jazyků, dějepisu i občanské výchovy* je ve škole dostatek vhodných a esteticky zařízených prostor. Jsou vybaveny spíše zastaralým, opotřebovaným, ale vcelku účelovým nábytkem. Žáci mají k dispozici do *ČJ, NJ, D* učebnice, které však tvoří vždy ucelenou řadu, dále čítanky, dostatek studijních materiálů a literárních textů, jazykové příručky a slovníky. Chybí učebnice do *občanské výchovy* pro všechny žáky a používají se neplatné dějepisné atlasy. Učební pomůcky jsou zastaralé, dle možností se postupně inovují. Možné je i využití výpočetní i didaktické techniky. Materiálně technické podmínky jsou pro výuku těchto předmětů na dobré úrovni, personální na velmi dobré.

Délka přestávek a zásady psychohygieny výuky byly respektovány.

Všechny sledované vyučovací hodiny *ČJ, NJ, OV a dějepisu* byly velmi dobře a vhodně zorganizované. Použité formy a metody práce odpovídaly věku žáků a jejich schopnostem. Místy sice převládal verbální projev vyučujících a výklad, ale žáci tento styl přijímali s ochotou. Velmi ocenitelný styl výuky *ČJ* v jednom případě odpovídal požadovanému modernímu trendu. V takovém případě byla vyučovací hodina pojata formou aktivního učení. Dostatek prostoru ke komunikaci a možnost seberealizace žáků dávaly vyučování charakter živé atmosféry. Organizace výuky byla velmi účelná, žáci se orientovali pouze na výsledky učení.

Ve výuce použily vyučující jen málo průběžné motivace, téměř vždy chyběla motivace vstupní a záměrná. Naopak hodnocení žáků bylo jak při individuálním zkoušení, tak při jejich písemných výkonech (*např. slohové práce z ČJ*) vždy objektivní. Pozitivním a velmi citlivým způsobem byly prováděny analýzy těchto prací. Žáci byli vyzýváni k sebekontrolě a sebehodnocení. V závěrech všech vyučovacích hodin nikdy nechybělo zhodnocení práce. S motivací si učitelky i žáci poradili dobře a s hodnocením velmi dobře.

Všichni mezi sebou ochotně spolupracovali. Dohodnutá pravidla byla dodržována ze stran obou subjektů vzdělávacího procesu. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře, diskuse se objevila zřídka. Nejvíce v *OV*, kde byl účelně vymezen prostor k prezentaci různých názorů. Žáci byli velmi slušní a nežádoucí chování ani jednání se neobjevilo. Projevovali k výuce pozitivní vztah.

Úroveň plánování a přípravy v předmětech ČJ, NJ, OV a dějepisu byla velmi dobrá.

K výuce těchto předmětů má škola velmi dobré personální podmínky, dobré materiální podmínky.

Výuka byla organizována s převahou pozitiv, velmi dobře byli žáci hodnoceni, méně účelově motivováni. Velmi dobře mezi sebou a s učitelkami spolupracovali.

Kvalita výuky ČJ, NJ, OV byla velmi dobrá, v dějepise dobrá.

Celkově byla kvalita výuky skupiny společenskovědních předmětů na velmi dobré úrovni.

Matematika, fyzika, chemie, zeměpis, přírodopis

Učební plány a učební osnovy sledovaných předmětů jsou plněny. Plánování učiva a jeho členění do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám. Vyučující měli vypracované časově tematické plány učiva, které korespondovaly s učebními osnovami a zabezpečovaly kontinuitu výuky předmětu v jednotlivých ročnících. Vyučovací cíle

sledovaných hodin byly stanoveny přiměřeně k podmínkám jednotlivých tříd a odpovídaly probíranému učivu. Příprava učitelů na výuku byla kvalitní.

Personální podmínky výuky sledovaných předmětů jsou velmi příznivé. Výuka *matematiky, fyziky, chemie a zeměpisu* je plně zabezpečena učiteli s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Přírodopis vyučuje učitelka s odbornou způsobilostí. Skutečnost, že nemá pedagogickou způsobilost požadovanou pro výuku na tomto typu školy, se negativně na kvalitě sledované výuky daného předmětu neprojevila. Vyučování *skupiny přírodovědných předmětů* probíhalo v kmenových třídách, v případě *chemie* byla využita kmenová učebna přizpůsobená výuce tohoto předmětu.

Materiální zabezpečení výuky je velmi dobré. Učitelé využívali při výuce sledovaných předmětů na škole dostupné učební pomůcky. Při výuce *matematiky* byly použity i jednoduché učební pomůcky vlastní produkce. V hodinách *chemie a přírodopisu* učitelé vhodně začlenili a v průběhu hodin využili kvalitní výukové videoprogramy, kterými žáky zároveň motivovali a tím celkově výuku zefektivnili. Začlenění vyučovacích hodin do rozvrhu respektuje didaktické zásady.

Psychohygienické zásady v průběhu hospitovaných hodin byly dodržovány. Výuka probíhala v pěkně upravených a čistých učebnách, ve kterých je instalováno funkční žaluziové zatemnění.

Styl výuky se lišil u jednotlivých vyučujících i tříd, odpovídal charakteru jednotlivých předmětů a věku žáků. Učivo jim bylo předkládáno způsobem srozumitelným. Celkově lze říci, že v převážně většině vyučovacích hodin byl čas efektivně využit. Ve zhlédnutých hodinách uvedených předmětů učitelé stanovili reálné cíle. Tyto se v průběhu vyučování podařilo splnit.

V průběhu výuky *matematiky* byly zařazeny vhodné a účinné metody a formy práce. Ověřování znalostí žáků přímo navazovalo na probírané učivo. Promyšlenými postupy a zdůvodňováním řešení úkolů byli žáci vedeni k rozvoji logického myšlení a k aplikaci procvičovaných poznatků. Za účelem dobrého pochopení učiva byla věnována patřičná pozornost také rozboru slovních úloh. Náznornost výuky byla zajištěna jednoduchými, ale účelnými učebními pomůckami většinou opět vlastní produkce. Organizace výuky ve zhlédnutých hodinách umožňovala žákům úspěšně se uplatnit. Při zadávání úkolů byla respektována zásada přiměřenosti. U části žáků byla zpozorována nižší úroveň kvality rýsování a dovednost manipulace s rýsovacími pomůckami.

Střídání činností při výuce *fyziky* respektovalo psychohygienické zásady. Kvalita a efektivita výuky se lišila v závislosti na použitých metodách a formách práce. Pozitivně se odrážela odpovídající odborná a pedagogická způsobilost učitelů. V navštívených hodinách byl výklad doprovázen především demonstračními pokusy, které prováděli učitelé. Efektivní způsob opakování probraného učiva umožnil všem žákům uplatnit své dosavadní znalosti. V jiné hodině (při probírání teoretického učiva) nebylo sice možné použít příslušný výukový program, přesto bylo učivo probráno příznivým způsobem. Bylo prezentováno tak srozumitelným způsobem, že je většina žáků dokázala pochopit, někteří i aplikovat v praktických souvislostech. Použité metody a formy práce byly efektivní, podporovaly aktivní učení. Probírání nového učiva navazovalo na dříve získané žákovské znalosti.

Hospitované hodiny *chemie* byly sestaveny podle věku a schopností žáků i stanovených cílů. V jejich úvodu bylo zařazeno dobře provedené opakování učiva a ověřování znalostí žáků. Hlavní části hodin byly věnovány výkladu nového učiva, při kterém se vhodně využily dostupné učební pomůcky a potřebné demonstrační pokusy, výukové videoprogramy se záznamy pokusů, nutných ke dlouhodobému pozorování. Převažující většinu žáků výuka v hodinách zaujala.

V navštívených hodinách *přírodopisu* vyučující dokázala vhodně využít dobrého materiálního zázemí pro výuku tohoto předmětu. Velmi dobrá organizace vzdělávacích

činností, výběr metod a forem práce podpořily aktivitu žáků především ve třídě, kde pracovali s přírodninami, pozorovali a popisovali sledované skutečnosti. Zde vyučující vhodně využila jejich znalostí a velký zájem o živou přírodu. Rovněž i v další třídě byla práce promyšlená. Jednalo se o poznávání lidského organismu. Žáci byli v hodinách aktivní, o výuku měli zjevný zájem a k dané problematice živě diskutovali. Respektovali přirozenou autoritu vyučující.

Sledovaná výuka *zeměpisu* byla dobře připravena. V jejím průběhu byly využívány učební pomůcky. Účelově se pracovalo s mapou, dále pak s grafy, přehledy v učebnici a dalších učebních textech. Málo se uplatňovala skupinová práce. Výuka nového učiva byla vedena v příčinných souvislostech. Ve snaze vysvětlovat učivo v širších vztazích a při vyšším tempu práce vyučující nevěnoval patřičný čas pro formulaci požadovaných odpovědí od žáků. Ti však byli při výuce aktivní. Výsledky jejich odpovědí učitel bezprostředně hodnotil a případná nesprávná řešení opravoval. Vzájemné vztahy mezi vyučujícím a žáky byly vstřícné a přátelské.

V navštívených hodinách *všech sledovaných předmětů* bylo nové učivo žákům předkládáno částečně metodou výkladu a především metodou otázek a odpovědí za aktivní spolupráce se třídou. Učivo bylo vyučujícími interpretováno bezchybně. Organizace vyučovacích jednotek odpovídala psychohygienickým požadavkům. Vyučovací čas se dařilo efektivně využívat.

V hodinách byla zařazena méně vstupní motivace, v převážné většině zhlédnutých hodin byly naopak vhodně využívány prvky průběžné motivace. Podle povahy učiva učitelé respektovali mezipředmětové vztahy a učivo aktualizovali. Ve třídách byla vytvářena příznivá pracovní atmosféra. Při hodnocení byly zohledňovány individuální dispozice žáků, oceňována jejich snaha a pokrok.

Interakce a vzájemná komunikace vyučujících a žáků měla v navštívených třídách velmi dobrou úroveň. Učitelé respektovali osobnost žáků a vstřícně k nim přistupovali. Převážná většina z nich vhodně a dostatečně rozvíjela komunikativní dovednosti žáků. Poněkud méně účinně se tomuto rozvoji dařilo ve výuce zeměpisu. Vzájemná komunikace směřovala více od učitele k žákům. Velmi dobrá byla vzájemná komunikace a pomoc mezi spolužáky.

Výuka ve sledovaných předmětech byla promyšlená a velmi dobře plánovaná, probíhala za velmi dobrých podmínek. Organizaci výuky, formy a metody práce lze hodnotit v předmětech matematika, fyzika, chemie a přírodopis jako velmi dobré, v předmětu zeměpis jako dobré. Motivaci a hodnocení v převážné většině sledovaných hodin jako velmi dobrou. Interakce a komunikace byla většinou velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání ve skupině přírodovědných předmětů byla celkově na velmi dobré úrovni.

Anglický jazyk

V úvodu sledovaných hodin vyučující sdělila téma výuky. Navštívené hodiny byly z velké části vedeny v angličtině a to na velmi dobré odborné úrovni.

Přesto, že výuka byla dobře připravena a organizačně zajištěna, což umožňovalo častější střídání metod práce, objevily se v průběhu výuky drobné metodické nedostatky.

Výuka probíhala frontálně. Žáci měli menší prostor pro rozvoj komunikativních dovedností, při zadávání otázek se vyučující spokojila s odpovědí jednoho žáka, přičemž ostatní žáci nebyli cíleně vedeni k aktivnímu zapojení se do výuky. Často chyběla zpětná vazba - kontrola porozumění otázce případně textu u všech žáků a reakce na ně. Při práci s magnetofonem žáci většinou stereotypně překládali a reprodukovali ve skupinách či dvojicích text a to pouze z učebnice.

K vlastnímu rozvoji samostatného projevu a aktivnímu využití slovní zásoby např. prostřednictvím dialogu nebyli dostatečně motivováni. Výslovnost žáků a slovosled vyučující opravovala a v případě potřeby objasňovala. Kontrola žáků navzájem mezi sebou byla

využívána často, drobné nedostatky při tomto způsobu kontroly vyučující mnohdy nestačila podchytit. Práce s chybou se v hodinách neobjevila. Diferenciace učiva vzhledem k žákům se specifickými poruchami učení a k žákům pomalejším zcela scházela.

Kvalita výuky anglického jazyka ve sledovaných hodinách byla dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem hodnotí ČŠI celkově kvalitu vzdělávání na škole jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Při plánování práce s úmyslem dále rozvíjet školu vycházela ředitelka školy z analýzy loňského školního roku. Analýza byla projednána na pedagogické radě a její výsledky byly zveřejněny ve výroční zprávě. Poslední analýza byla podkladem pro zpracování „Návrhu koncepce řízení školy a Plánu práce ZŠ Přemyslovo náměstí 1 v Brně pro školní rok 1999/2000“. Protože se škola potýká vzhledem ke svému stáří s dnes už méně vyhovujícím technickým stavem a chybějícími skladovými prostory, zabývá se koncepcí i plán práce modernizací tohoto stavu. Tyto jsou vize v koncepčním dokumentu dlouhodobé. Velmi důležitou prioritou koncepčních záměrů je oblast výchovně vzdělávací práce školy. Snahou ředitelky školy je stávající vzdělávací program vyhodnotit a postupně ho doplňovat prvky daltonského systému vzdělávání se zaměřením na ekologickou výchovu, pěstičství, nově zavedený předmět (výchovu k povolání), efektivnější výuku cizích jazyků a výtvarné výchovy (keramiku). Situace však při inspekci sama ukázala, že úkolů je stanoveno příliš mnoho, některé z nich nejsou zatím reálné. V učebních plánech obou vzdělávacích programů je dodržen předepsaný týdenní počet vyučovacích hodin. Vnitřní diferenciací v rámci celé školy je pamatováno na žáky se specifickými schopnostmi a potřebami, jsou pro ně vypracovány individuální plány práce, ale během inspekce se s nimi nepracovalo. Plán práce na letošní školní rok je pojat velmi celistvě ve všech oblastech výchovně vzdělávací činnosti školy a je podrobně rozpracován. Namátkově lze uvést, že se prioritně a velmi dobře zabývá oblastí výchovného působení na žáky, ozdravným procesem, rozšířením nabídky nepovinných a volitelných předmětů i zájmovou činností. Při plánování bylo využito připomínek a podnětů pracovníků.

Plánování je velmi rozsáhlé, je však stanoveno mnoho úkolů. Některé z nich jsou příliš obecné a vzdálené. Konkrétní úkoly jsou naopak jasné a splnitelné. Tuto oblast hodnotí ČŠI jako dobrou.

Organizování

Vzhledem k podmínkám školy, několika budovám a velkému areálu je práce velmi dobře organizovaná. Delegované kompetence jsou přesně rozděleny na členy vedení, které tvoří ředitelka školy, zástupce, vedoucí školní jídelny, školní družiny, školník a hospodářka. K usnadnění řízení by bylo vhodné přijmout do vedení také výchovnou poradkyni. Kompetence všech zaměstnanců jsou zakotveny v pracovních náplních. Všichni nesou za splnění úkolů na svém úseku odpovědnost. Povinná dokumentace je vedena předepsaným způsobem. Během kontroly povinné dokumentace byly zjištěny drobné formální nedostatky v třídních knihách, výkazech a katalogových listech žáků. Tyto byly v průběhu inspekce odstraněny. Ve školním řádu (spíše zákazový a příkazový), který sice obsahuje všechna ustanovení § 15 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, v pozdějším znění, a odkazuje se na Úmluvu o právech dítěte na jedné straně, je zakotvena mimo jiné také žákovská služba v jídelně - více

v kapitole další významná zjištění. Důvěrná data jsou vedením školy zajištěna před zneužitím. Organizační záležitosti jsou předjednány na poradě vedení a potom projednávány na pedagogických nebo pracovních poradách. Závěry z jejich jednání jsou konstruktivní a kvalita jejich záznamů je na velmi dobré úrovni. Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům. Z hlediska hygienického však není vhodné, aby si žáci denně přinášeli přezůvky, neboť mají k dispozici uzamykatelné šatny. Rodiče jsou o škole a žácích informováni běžným způsobem prostřednictvím žákovských knížek, deníčků a na třídních schůzkách. Veřejnost je o dění ve škole informována především výroční zprávou, která však neobsahuje všechna ustanovení § 17e odst. 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v pozdějších znění. Chybí údaje o způsobilosti a praxi zaměstnanců, o přijímacím řízení (zápis do prvního ročníku). Její vypovídající hodnota je snížena velkým množstvím statistiky a tabulkami. Také část o hospodaření je neúplná. Rozhodnutí, které vydává ředitelka školy jsou jednoznačná a včasná. Spolupráci se zřizovatelem, tj. MČ Brno-Slatina, hodnotí sama jako velmi dobrou, velmi dobře spolupracuje také s ostatními subjekty, které na výchově a vzdělávání žáků školy participují jak v místě, tak na jiných úrovních.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a jejich informačních systémů je dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Počet pracovníků není velký, proto jejich vedení a motivování je celkem snadné. Ve vztahu nadřízenosti a podřízenosti využívá paní ředitelka citlivě své přirozené autority, profesionálního citění a dává prostor všem vhodným iniciativám, které přicházejí od pedagogických i provozních pracovníků. O tuto práci se dělí se členy vedení, kteří mají rovněž zájem o pozitivní vývoj školy. Většinou řeší všechny problémy promyšleným způsobem, který navazuje na dobrý systém plánování a kontroly jednotlivých činností. V zájmu vedení školy je prohlubovat odborný přístup ve výuce cizích jazyků a v dalším vzdělávání pedagogů. K tomu má vedení vytvořen systém morálního a hmotného stimulování pracovníků. Každý pracovník byl s kritérii pravidelného hodnocení seznámen. Tato kritéria jsou velmi dobře zpracovaná a mnohdy odpovídají požadavkům moderního stylu řízení. Škola si začala postupně vytvářet i pravidla sebehodnocení školy.

Systém vedení a motivování pracovníků je efektivní, tuto oblast hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Kontrolní mechanismy

Vedení má vytvořený účinný systém vnitřní kontroly vůči celé škole. Kontroly jsou plánované. Pravidelně se kontroluje výchovně vzdělávací proces, pedagogická dokumentace, práce výchovného poradce, třídních učitelů a úkolů vymezených pracovním plánem. Sleduje se práce všech učitelů a provádí se také hospitační činnost. Plán hospitační činnosti ředitelky a zástupce je plněn průběžně. Závěry z hospitačí jsou s vyučujícími projednávány. Kontrolou záznamů z této činnosti bylo zjištěno, že se vedoucí pracovníci zaměřují více na průběh než na celkovou kvalitu výuky a její účinnost. Z hospitovaných hodin jsou přijímána opatření. Přesto by bylo dobré ke zvýšení účinnosti hospitační činnosti přijímat taková opatření, která by podněcovala učitele zejména na druhém stupni více užívat moderní vyučovací metody a diskusní vyučovací formy.

Tuto oblast hodnotí ČŠI jako dobrou.

Hodnocení kvality řízení

Zpracovaná koncepce školy je kvalitní, vychází z místních podmínek školy. Dílčí nedostatky se dotýkají pouze obsáhlého plánování, organizace žáků, a školního řádu. ČŠI doporučuje jeho liberalizaci. Řízení školy je založeno na demokratickém principu, organizování je spíše operativní. Rezervy jsou v oblasti účinnosti prováděných kontrol.

I přes dílčí nedostatek v oblasti dodržování obecně závazných právních předpisů, který je předmětem obsahu protokolu o kontrole, je řízení školy účelné.

Úroveň řídicí činnosti je celkově dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní jídelna

Denní počet připravovaných porcí jídla nepřekračuje kapacitu školní jídelny stanovenou v dokumentaci školy. Kromě vedoucí stravování se o plynulý chod přípravy jídel starají celkem 4 kuchařky. Prostředí školní jídelny je pěkné. Výběr vařených jídel se plánuje na 10 dní dopředu. Žáci mají možnost vybrat si ze dvou nabízených druhů hlavních jídel denně. Jídla si objednávají minimálně s předstihem jednoho dne. Volba jídla, kontrola výdeje objednaného jídla a celková agenda spojená s vydáváním jídel je jednoduchá. Uskutečňuje se prostřednictvím snímačů elektronických karet napojených na počítač. Dle sdělení vedoucí kuchyně je většina žáků (i jejich rodičů) spokojena s chutí, kvalitou i velikostí porcí připravovaných jídel.

Služba v jídelně byla během inspekce odstraněna, není proto třeba podávat zpětně na ČŠI písemnou zprávu o odstranění tohoto nedostatku.

Práci školní jídelny hodnotí ČŠI i přes pohotově odstraněný nedostatek jako velmi dobrou a efektivní.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol a školských zařízení č.j. BM9905/273 ze dne 6. 5. 1999
- povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška č. 87/1992 Sb., o školních družinách a školních klubech, ve znění pozdějších předpisů
- koncepce rozvoje a plán práce školy
- záznamy z hospitací a kontrol vedení školy
- podkladová inspekční dokumentace včetně předinspekčního dotazníku pro ředitelku školy
- sešity, žákovské knížky a deníčky žáků
- písemné slohové práce z jazyka českého a matematiky
- inspekční zpráva č.j. O-12-02/9697-Měř./518

ZÁVĚR

Škola má pro výuku sledovaných předmětů dobré materiální podmínky, které vyžadují postupnou modernizaci.

ČŠI doporučuje ukončit výměnu a doplnění chybějících učebnic co nejdříve,

urychlit zároveň modernizaci učebních a demonstračních pomůcek.

Personální zabezpečení výuky s ohledem na ustanovení vyhlášky o odborné a pedagogické způsobilosti má průměrnou úroveň, která je srovnatelná s obdobnými školami, absence chybějící odbornosti však výrazně nesnižuje kvalitu výuky. Kvalita vzdělávání byla v jednotlivých sledovaných předmětech, skupinách předmětů a třídách rozdílná, a to v souvislosti s pedagogickou a odbornou zdatností učitelů. Vzhledem k převažujícím pozitivům hodnotí ČŠI kvalitu vzdělávání na škole jako velmi dobrou.

Plánování a organizování výuky je věnována dobrá pozornost. Rezervy jsou v práci s žáky se specifickými schopnostmi a potřebami. Realizované vzdělávací programy školy jsou souladu s platnými učebními dokumenty. Škola je řízena na dobré úrovni. Ředitelka školy a pedagogičtí pracovníci mají zájem zkvalitňovat výchovně vzdělávací činnost. Ze strany inspekčního týmu byla po celou dobu inspekce vnímána vstřícná pracovní atmosféra a klidné mezilidské vztahy. Všichni pracovníci mají předpoklady participovat na pozitivních změnách a koncepci dalšího rozvoje školy.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu využívá škola vzhledem k jejich poskytnutí účelně.

Celkově lze práci školy hodnotit jako velmi dobrou

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Petr Zábranský	.....v.r.....
Členové týmu	Mgr. Jaroslav Krška	.....v.r.....
	PaedDr. Danuše Pytelová	.....v.r.....
	Mgr. Eva Šefránková	v.r.

V Hodoníně dne 16. května 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. 5. 2000

Razítko

Mgr. Světlana Brankovská .....v.r.....

Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-06-14	214-1/2000
Zřizovatel	2000-06-14	214-2/2000
Rada školy		

Připomínky ředitelky školy - nepodala

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	-